

Алат 15: Одржавање дебата

Дебата може помоћи да постанемо свесни различитих мишљења о одређеној теми и да разумемо предности и недостатке контроверзних питања. Да би се дебата могла одржати, мора постојати неко контроверзно питање које подразумева различите ставове и одговоре. У демократији увек постоји више од једног решења или једног мишљења.

Два мишљења – дебата

Ево како то изгледа:

- Поделите разред у две групе. Једна је „за“ (у корист спорне тезе), а друга је „против“.
- Свака група припрема могуће аргументе којима ће подржати своје мишљење. Требало би да и сакупи аргументе против мишљења друге групе. Истовремено, ваља предвидети/размотрити аргументе друге стране ради спремности за дебату.
- Свака група бележи своје аргументе користећи кључне речи.
- Свака група одређује два говорника.
- Дебата је организована у три дела: почетни круг, отворена расправа, и завршни круг:
  - > почетни круг: сваки говорник укратко износи своје главне аргументе. Група „За“ и група „Против“ се смењују; Време: око 4 минута за сваку страну.
  - > отворена расправа: говорници представљају своје аргументе и покушавају да оспоре аргументе супротстављене стране; Време: око 10 мин. за сваку групу.
  - > завршни круг: овај круг има исту процедуру као и почетни. Свака особа има могућност да резимира своје мишљење. Време: око 4 мин. укупно.

Ученик који мери време

Изаберите ученика из свог разреда који ће бити одговоран за мерење времена током дебате.

- Почетни круг не би требало да траје више од осам минута (свака особа може говорити два минута).
- Отворена расправа у целини не би требало да траје дуже од 20 минута.
- Завршни круг не би требало да траје дуже од пет минута (један минут по особи).
- Нико не сме да у једном даху говори дуже од 30-45 секунди (правила установити унапред). Ако неко прекорачи предвиђено време, интервенише мерач/ица времена..

Посматрачи

Ученици који нису говорници током дебате посматрају шта се догађа. После дебате излажу шта су приметили на основу следећих тачака:

- Који су аргументи представљени?
- Ко шта жели да оствари и како (средства, стратегије, тактике)?
- Да ли је сваки говорник имао прилику несметано да говори или су га прекидали?
- Како су различити говорници покушали да пренесу своју поруку?
- Који аргументи су били уверљиви? Зашто?
- Који аргументи нису били уверљиви? Зашто?
- Који примери добрих аргумента су били представљени?
- Које речи су се учестало користиле?
- Како су се говорници изражавали (да ли су користили говор тела, мимику, гестикулације, да ли су се разликовали у гласности и разговетности)?